

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 250/2014**z dnia 26 lutego 2014 r.****ustanawiające program na rzecz wspierania działalności w dziedzinie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej (program Herkules III) i uchylające decyzję nr 804/2004/WE**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 325,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia i państwa członkowskie postawiły sobie za cel przeciwdziałanie nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom naruszającym interesy finansowe Unii, w tym przemytowi i podrabianiu papierosów. Aby poprawić długoterminowy wpływ wydatkowania i uniknąć powielania działań, należy zapewnić ścisłą i regularną współpracę i koordynację działań na poziomie Unii oraz między organami państw członkowskich.
- (2) Działania mające na celu lepsze informowanie, szkolenia specjalistyczne, w tym analizy prawoporównawcze oraz pomoc techniczną i naukową, w znacznym stopniu przyczyniają się do ochrony interesów finansowych Unii, a jednocześnie do osiągnięcia równoważnego poziomu ochrony w całej Unii.
- (3) Wsparcie w przeszłości tego typu działań w drodze decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 804/2004/WE ⁽³⁾ (program Herkules), która została zmieniona i jej okres obowiązywania został przedłużony decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 878/2007/WE ⁽⁴⁾ (program Herkules II), pozwoliło na intensyfikację działań podejmowanych przez Unię

i państwa członkowskie w dziedzinie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i wszelkich innych nielegalnych działań naruszających interesy finansowe Unii.

- (4) Komisja przeprowadziła przegląd osiągnięć programu Herkules II i zawarła w nim sprawozdanie z kosztów i wyników programu.
- (5) W 2011 r. Komisja przeprowadziła ocenę skutków, aby ocenić zasadność kontynuacji programu.
- (6) Kontynuacja i rozwinięcie podejmowanych na poziomie Unii i państw członkowskich działań na rzecz przeciwdziałania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom naruszającym interesy finansowe Unii, w tym zwalczania przemytu i podrabiania papierosów, również z uwzględnieniem nowych wyzwań w kontekście oszczędności budżetowych, wymaga przyjęcia nowego programu (zwanego dalej „programem”).
- (7) Program powinien być realizowany z uwzględnieniem zaleceń i środków wymienionych w komunikacie Komisji z dnia 6 czerwca 2013 r. zatytułowanym „Intensyfikacja walki z przemytem papierosów i innymi formami nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi — Kompleksowa strategia UE”.
- (8) Program powinien być realizowany w pełnej zgodności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽⁵⁾. Zgodnie z tym rozporządzeniem dotacja ma wspierać finansowo działania mające przyczynić się do osiągnięcia celu polityki Unii, a nie mieć za wyłączny cel zakup sprzętu.

- (9) Udział w programie powinien być otwarty dla państw przystępujących, krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących korzystających ze strategii przedakcesyjnej oraz dla krajów partnerskich objętych europejską polityką sąsiedztwa, o ile te kraje osiągnęły wystarczający poziom zbliżenia odpowiedniego ustawodawstwa i metod administracyjnych do prawodawstwa i metod administracyjnych Unii, zgodnie z ogólnymi zasadami i warunkami uczestnictwa tych państw i krajów w programach unijnych, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych, decyzjach rady stowarzyszenia lub podobnych umowach, jak również dla państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) uczestniczących w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).

⁽¹⁾ Dz.U. C 201 z 7.7.2012, s. 1.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 11 lutego 2014 r.

⁽³⁾ Decyzja nr 804/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiająca wspólnotowy program działań na rzecz wspierania działalności w dziedzinie ochrony interesów finansowych Wspólnoty (program Herkules) (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 9).

⁽⁴⁾ Decyzja nr 878/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 2007 r. zmieniająca i przedłużająca okres obowiązywania decyzji nr 804/2004/WE ustanawiającej Wspólnotowy program działań na rzecz wspierania działalności w dziedzinie ochrony interesów finansowych Wspólnoty (program Herkules II) (Dz.U. L 193 z 25.7.2007, s. 18).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- (10) Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie niezależne sprawozdanie ze śródkresowej oceny realizacji programu oraz końcowe sprawozdanie z oceny dotyczące osiągnięcia celów programu. Ponadto Komisja powinna co roku przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje na temat rocznej realizacji programu, w tym wyniki finansowych działań oraz informacje na temat spójności i komplementarności z innymi stosownymi programami i działaniami na poziomie Unii.
- (11) Niniejsze rozporządzenie jest zgodne z zasadami pomocniczości i proporcjonalności. Program powinien ułatwiać współpracę między państwami członkowskimi oraz między Komisją a państwami członkowskimi w celu ochrony interesów finansowych Unii, pozwalając na skuteczniejsze wykorzystanie zasobów niż byłoby to możliwe na poziomie krajowym. Działanie na poziomie Unii jest konieczne i uzasadnione, jako że wyraźnie pomaga państwom członkowskim w zbiorowej ochronie budżetu ogólnego Unii i budżetów krajowych i zachęca do wykorzystywania wspólnych struktur Unii do zacieśnienia współpracy i intensyfikacji wymiany informacji między właściwymi organami. Program nie powinien jednak wpływać na obowiązki państw członkowskich.
- (12) Program powinien trwać siedem lat, tak by jego czas trwania był jednolity z czasem trwania wieloletnich ram finansowych określonym w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ⁽¹⁾.
- (13) W celu zapewnienia pewnego stopnia elastyczności w przydziale środków finansowych należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmian orientacyjnego przydziału tych środków finansowych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (14) Komisja powinna przyjmować roczne programy prac obejmujące finansowane działania, kryteria kwalifikacji i udzielania zamówień oraz wyjątkowe i należyście uzasadnione przypadki – takie jak przypadki dotyczące państw członkowskich narażonych na wysokie ryzyko w odniesieniu do finansowych interesów Unii – kiedy to stosuje się maksymalny poziom współfinansowania wynoszący 90 % kosztów kwalifikowalnych. Komisja
- powinna omawiać z państwami członkowskimi stosowanie niniejszego rozporządzenia na posiedzeniach Komitetu Doradczego ds. Koordynacji w zakresie Nadużyć Finansowych, ustanowionego na mocy decyzji Komisji 94/140/WE ⁽²⁾.
- (15) Państwa członkowskie powinny starać się zwiększyć swoje wkłady finansowe w ramach poziomu współfinansowania dotacji udzielanych na podstawie programu.
- (16) Komisja powinna podjąć niezbędne kroki dla zapewnienia, by roczne programy prac były spójne i komplementarne z innymi stosownymi programami finansowanymi przez Unię, w szczególności w dziedzinie ceł, w celu zwiększenia ogólnego wpływu działań podejmowanych w ramach programu i uniknięcia wszelkiego nakładania się programu z innymi programami.
- (17) W niniejszym rozporządzeniu określono pulę środków finansowych na cały czas trwania programu, która ma stanowić główną kwotę odniesienia – w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽³⁾ – dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas corocznej procedury budżetowej.
- (18) Należy chronić interesy finansowe Unii z zastosowaniem proporcjonalnych środków w całym cyklu wydatkowania, w tym zapobiegania nieprawidłowościom, ich wykrywania i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych i finansowych.
- (19) Należy uchylić decyzję nr 804/2004/WE. Należy przyjąć środki przejściowe, aby umożliwić wypełnienie zobowiązań finansowych dotyczących działań realizowanych na podstawie tej decyzji i określonych w niej obowiązków w zakresie sprawozdawczości.
- (20) Należy zapewnić płynne przejście bez przerwy pomiędzy programem Herkules II a programem i dostosować czas trwania programu do rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1311/2013. Program powinien być zatem stosowany od dnia 1 stycznia 2014 r.,

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

⁽²⁾ Decyzja Komisji 94/140/WE z dnia 23 lutego 1994 r. ustanawiająca Komitet Doradczy ds. Koordynacji w Zakresie Nadużyć Finansowych (Dz.U. L 61 z 4.3.1994, s. 27).

⁽³⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejszym ustanawia się wieloletni program działania „Herkules III” na rzecz wspierania działalności w dziedzinie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i wszelkich innych nielegalnych działań naruszających interesy finansowe Unii (zwany dalej „programem”) na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 2

Wartość dodana

Program przyczynia się do wszystkich z poniższych elementów:

- a) rozwoju podejmowanych na poziomie Unii i państw członkowskich działań na rzecz przeciwdziałania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom naruszającym interesy finansowe Unii, w tym zwalczania przemytu i podrabiania papierosów;
- b) zacieśniania współpracy ponadnarodowej i koordynacji działań na poziomie Unii, pomiędzy organami państw członkowskich, Komisją i Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), a zwłaszcza w odniesieniu do podniesienia skuteczności i efektywności operacji transgranicznych;
- c) skutecznego zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom naruszającym interesy finansowe Unii, poprzez oferowanie wspólnych specjalistycznych szkoleń dla pracowników administracji krajowej i regionalnej oraz dla innych zainteresowanych stron.

Program umożliwia w szczególności uzyskanie oszczędności dzięki zbiorowym zamówieniom na sprzęt specjalistyczny i bazy danych wykorzystywane przez zainteresowane strony oraz dzięki specjalistycznym szkoleniom.

Artykuł 3

Cel ogólny

Celem ogólnym programu jest ochrona interesów finansowych Unii, a tym samym zwiększanie konkurencyjności unijnej gospodarki i zapewnianie ochrony pieniędzy podatników.

Artykuł 4

Cel szczegółowy

Celem szczegółowym programu jest zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom naruszającym interesy finansowe Unii oraz zwalczanie tych zjawisk.

Pomiaru realizacji celu szczegółowego dokonuje się między innymi poprzez odniesienie do poziomów docelowych i punktów odniesienia oraz z wykorzystaniem następujących kluczowych wskaźników skuteczności działania:

- a) liczba przypadków ujawnień, konfiskat i odzyskania w następstwie wykrycia nadużyć w wyniku wspólnych działań i operacji transgranicznych;
- b) wartość dodana i skuteczne wykorzystywanie współfinansowanego sprzętu technicznego;
- c) wymiana informacji między państwami członkowskimi o wynikach uzyskanych przy użyciu sprzętu technicznego;
- d) liczba i rodzaj działań szkoleniowych, w tym liczba szkoleń specjalistycznych.

Artykuł 5

Cele operacyjne

Ustanawia się następujące cele operacyjne programu:

- a) podniesienie aktualnych poziomów skuteczności zapobiegania nadużyciom finansowym i innym nielegalnym działaniom oraz skuteczności dochodzeń w tym zakresie poprzez zacieśnianie współpracy ponadnarodowej i multidyscyplinarnej;
- b) poprawa ochrony interesów finansowych Unii przed nadużyciami finansowymi poprzez ułatwianie wymiany informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk, w tym wymiany personelu;
- c) intensywniejsze zwalczanie nadużyć finansowych i innych nielegalnych działań poprzez zapewnianie wsparcia technicznego i operacyjnego krajowym organom prowadzącym dochodzenia, a zwłaszcza organom celnym i organom ścigania;
- d) ograniczenie znanych obecnie rodzajów narażenia interesów finansowych Unii na nadużycia finansowe, korupcję i inne nielegalne działania, w celu ograniczenia rozwoju nielegalnej działalności gospodarczej w najważniejszych dziedzinach będących źródłem ryzyka, takich jak zorganizowane nadużycia finansowe, w tym przemyt i podrabianie papierosów;
- e) przyspieszenie rozwoju szczególnej ochrony prawnej i sądowej interesów finansowych Unii przed nadużyciami finansowymi poprzez propagowanie analiz prawnoporównawczych.

Artykuł 6

Organy kwalifikujące się do otrzymania finansowania

Każdy z poniższych organów kwalifikuje się do otrzymania finansowania w ramach programu:

- a) krajowe lub regionalne administracje kraju uczestniczącego, o którym mowa w art. 7 ust. 1, które wspierają wzmocnienie działań na poziomie Unii w dziedzinie ochrony jej interesów finansowych;
- b) instytuty badawcze i placówki oświatowe oraz podmioty o celu niezarobkowym, o ile zostały one założone i działają co najmniej od roku, w kraju uczestniczącym, o którym mowa w art. 7 ust. 1, oraz wspierają wzmocnienie działań na poziomie Unii w dziedzinie ochrony jej interesów finansowych.

Artykuł 7

Udział w programie

1. Krajami uczestniczącymi są państwa członkowskie i państwa, o których mowa w ust. 2 (zwane dalej „krajami uczestniczącymi”).

2. Udział w programie jest otwarty dla każdego z następujących państw:

- a) państw przystępujących, krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących korzystających ze strategii przedakcesyjnej, zgodnie z ogólnymi zasadami i warunkami uczestnictwa tych państw i krajów w programach unijnych, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych, decyzjach rady stowarzyszenia lub podobnych umowach;
- b) krajów partnerskich objętych europejską polityką sąsiedztwa, o ile te kraje osiągnęły wystarczający poziom dostosowania odpowiedniego ustawodawstwa i metod administracyjnych do prawodawstwa i metod administracyjnych Unii. Zainteresowane kraje partnerskie uczestniczą w programie zgodnie z przepisami, które zostaną określone wraz z tymi krajami po ustanowieniu umów ramowych dotyczących ich udziału w programach unijnych;
- c) państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) uczestniczących w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), zgodnie z warunkami ustalonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

3. Przedstawiciele państw biorących udział w procesie stabilizacji i stowarzyszenia dla krajów Europy Południowo-Wschodniej, Federacji Rosyjskiej, niektórych państw, z którymi Unia zawarła umowę o wzajemnej pomocy w kwestiach związanych z nadużyciami finansowymi, a także organizacji międzynarodowych i innych stosownych organizacji, mogą brać udział w działaniach organizowanych w ramach programu, jeżeli jest to przydatne do osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych, o których mowa odpowiednio w art. 3 i 4. Przedstawiciele ci uczestniczą w programie zgodnie ze stosownymi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012.

Artykuł 8

Działania kwalifikowalne

Na warunkach określonych w rocznych programach prac, o których mowa w art. 11, w ramach programu zapewnia się odpowiednie wsparcie finansowe wszystkich z następujących działań:

- a) świadczenia specjalistycznej pomocy technicznej na rzecz właściwych organów państw członkowskich poprzez:
 - (i) udostępnianie specyficznej wiedzy, specjalistycznego i zaawansowanego technicznie sprzętu oraz skutecznych narzędzi informatycznych ułatwiających współpracę ponadnarodową oraz współpracę z Komisją;
 - (ii) zapewnianie niezbędnego wsparcia i ułatwianie prowadzenia dochodzeń, w szczególności ustanawiania wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych i podejmowania operacji transgranicznych;
 - (iii) wspieranie zdolności państw członkowskich w zakresie przechowywania i niszczenia zajętych papierosów oraz niezależne usługi analityczne na potrzeby analizy zajętych papierosów;
 - (iv) zwiększanie wymiany personelu w odniesieniu do konkretnych projektów, w szczególności w dziedzinie zwalczania przemytu i podrobienia papierosów;
 - (v) zapewnianie organom ścigania w państwach członkowskich wsparcia technicznego i operacyjnego w zwalczaniu nielegalnej działalności transgranicznej i nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Unii, w tym w szczególności wsparcia dla organów celnych;
 - (vi) budowanie zdolności w zakresie technologii informacyjnych we wszystkich krajach uczestniczących poprzez tworzenie i udostępnianie specyficznych baz danych i narzędzi informatycznych ułatwiających dostęp do danych i ich analizę;
 - (vii) intensyfikację wymiany danych, tworzenie i udostępnianie narzędzi informatycznych na potrzeby dochodzeń oraz monitorowanie działań wywiadowczych;
- b) organizacji ukierunkowanych, specjalistycznych szkoleń, warsztatów szkoleniowych z zakresu analizy ryzyka oraz, w stosownych przypadkach, konferencji, w celu:
 - (i) dalszego propagowania lepszego zrozumienia mechanizmów unijnych i krajowych;
 - (ii) wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk między stosownymi organami krajów uczestniczących, w tym między wyspecjalizowanymi organami ścigania, a także przedstawicielami organizacji międzynarodowych, o których mowa w art. 7 ust. 3;
 - (iii) koordynowania działań krajów uczestniczących i przedstawicieli międzynarodowych organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 3;

- (iv) rozpowszechniania wiedzy, w szczególności na temat skuteczniejszej identyfikacji ryzyka do celów dochodzeniowych;
- (v) rozwijania działalności badawczej na wysokim poziomie, w tym analiz;
- (vi) poprawy współpracy pomiędzy osobami wykonującymi zawód a kadrą naukową;
- (vii) dalszego podnoszenia świadomości pracowników wymiaru sprawiedliwości i innych środowisk prawniczych w zakresie ochrony interesów finansowych Unii;
- c) wszelkich innych działań, nieobjętych lit. a) lub b) niniejszego artykułu, przewidzianych w rocznych programach prac, o których mowa w art. 11, jakie są niezbędne do osiągnięcia celu ogólnego, celu szczegółowego i celów operacyjnych programu ustanowionych odpowiednio w art. 3, 4 i 5.
- a) dotacji;
- b) zamówień publicznych;
- c) zwrotu kosztów uczestnictwa w działaniach organizowanych w ramach programu, poniesionych przez przedstawicieli, o których mowa w art. 7 ust. 3.
3. Zakup sprzętu nie może być jedynym elementem umowy o udzielenie dotacji.
4. Poziom współfinansowania w przypadku dotacji udzielanych w ramach programu nie może przekraczać 80 % kosztów kwalifikowalnych. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach, określonych w rocznych programach prac, o których mowa w art. 11, takich jak przypadki dotyczące państw członkowskich narażonych na wysokie ryzyko w odniesieniu do interesów finansowych Unii, poziom współfinansowania nie może przekraczać 90 % kosztów kwalifikowalnych.

ROZDZIAŁ II

RAMY FINANSOWE

Artykuł 9

Pula środków finansowych

1. Pula środków finansowych na realizację programu na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. wynosi 104 918 000 EUR, w cenach bieżących.

Roczne środki zatwierdzane są przez Parlament Europejski i Radę w granicach wieloletnich ram finansowych.

2. W ramach puli środków finansowych przeznaczonych na program zostają przydzielone kwoty orientacyjne na działania kwalifikowalne wymienione w art. 8, w granicach wielkości procentowych określonych w załączniku dla każdego rodzaju działania. Komisja może odejść od orientacyjnych przydziałów środków finansowych określonych w załączniku, ale nie może zwiększyć przydzielonej części puli środków finansowych o więcej niż 20 % dla każdego rodzaju działania.

Gdyby przekroczenie tego limitu 20 % okazało się konieczne, Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 14 w celu zmiany orientacyjnych przydziałów środków finansowych określonych w załączniku.

Artykuł 10

Rodzaje interwencji finansowej i współfinansowanie

1. Komisja realizuje program zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 966/2012.

2. Wsparcie finansowe w ramach programu przeznaczone na działania kwalifikowane wymienione w art. 8 przyjmuje jedną z następujących postaci:

Artykuł 11

Roczne programy prac

W celu realizacji programu Komisja przyjmuje roczne programy prac. W programach tych zapewnia się konsekwentną realizację celu ogólnego, celu szczegółowego i celów operacyjnych ustanowionych odpowiednio w art. 3, 4 i 5 oraz przedstawia się w zarysie spodziewane wyniki, metodę realizacji oraz ich całkowitą kwotę. W odniesieniu do dotacji roczne programy prac obejmują finansowane działania, kryteria kwalifikacji i udzielenia zamówienia oraz maksymalny poziom współfinansowania.

Zasoby przydzielone na działania informacyjne w ramach programu służą także komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one powiązane z celem ogólnym ustanowionym w art. 3.

Artykuł 12

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Komisja podejmuje odpowiednie środki zapewniające, w trakcie realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, ochronę interesów finansowych Unii poprzez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, poprzez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, poprzez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje administracyjne i finansowe.

2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy są uprawnieni do kontroli, na podstawie dokumentów oraz na miejscu, wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali unijne środki finansowe na podstawie programu.

3. OLAF może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁾ oraz rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽²⁾, w celu ustalenia, czy miało miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie naruszające interesy finansowe Unii w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub umową w sprawie zamówienia finansowaną w ramach programu.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3, umowy o współpracy z państwami trzecimi i z organizacjami międzynarodowymi, umowy w sprawie zamówienia, umowy o udzielenie dotacji i decyzje o udzieleniu dotacji wynikające z wdrażania niniejszego rozporządzenia zawierają przepisy wyraźnie uprawniające Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich kontroli i dochodzeń, zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

ROZDZIAŁ III

MONITOROWANIE, OCENA I UPRAWNIENIA PRZEKAZANE

Artykuł 13

Monitorowanie i ocena

1. Komisja co roku przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje o realizacji programu, w tym także o osiągnięciu celów programu i wynikach. Informacje te dotyczą również współpracy i koordynacji działań między Komisją a państwami członkowskimi oraz spójności i komplementarności z innymi stosownymi programami i działaniami na poziomie Unii. Komisja stale rozpowszechnia, również na odpowiednich stronach internetowych, wyniki działań wspieranych w ramach programu, aby zwiększyć przejrzystość wykorzystywania środków finansowych.

2. Komisja przeprowadza szczegółową ocenę programu i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

a) do dnia 31 grudnia 2017 r., niezależne śródkresowe sprawozdanie z oceny dotyczące osiągnięcia celów wszystkich działań, wyników i skutków, efektywności i skuteczności wykorzystania zasobów oraz wartości dodanej dla Unii, pod kątem decyzji o przedłużeniu, modyfikacji lub zawieszeniu działań; w śródkresowym sprawozdaniu z oceny uwzględnia się ponadto możliwość uproszczenia, kwestie wewnętrznej i zewnętrznej spójności programu, dalszej zasadności wszystkich celów programu, a także wkład działań w realizację unijnych priorytetów w zakresie inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu; uwzględnia się także wyniki oceny dotyczącej osiągnięcia celów programu Herkules II;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

b) do dnia 31 grudnia 2021 r., końcowe sprawozdanie z oceny dotyczące osiągnięcia celów programu, w tym także jego wartości dodanej; ponadto długookresowe skutki i trwałość efektów programu są oceniane pod kątem podjęcia decyzji o ewentualnym wznowieniu, modyfikacji lub zawieszeniu jakiegokolwiek kolejnego programu.

3. Wszystkie kraje uczestniczące i inni beneficjenci przekazują Komisji wszelkie dane i informacje niezbędne do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności oraz umożliwienia monitorowania i oceny programu, w tym informacje dotyczące współpracy i koordynacji działań, zgodnie z ust. 1 i 2.

Artykuł 14

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 9, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 21 marca 2014 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 9, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 15

Uchylenie

Decyzja nr 804/2004/WE traci moc.

Jednakże zobowiązania finansowe dotyczące działań realizowanych na podstawie tej decyzji oraz określone w niej obowiązki w zakresie sprawozdawczości nadal podlegają przepisom tej decyzji, do czasu wypełnienia tych zobowiązań i obowiązków.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 26 lutego 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
D. KOURKOULAS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

ORIENTACYJNY PRZYDZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Orientacyjny przydział środków finansowych na działania kwalifikowalne wymienione w art. 8 jest następujący:

Rodzaje działania	Udział w budżecie (w %)
a) Pomoc techniczna	Nie mniej niż 70
b) Szkolenia	Nie więcej niż 25
c) Wszelkie inne działania, nieobjęte art. 8 lit. a) lub b)	Nie więcej niż 5

Oświadczenie Komisji w sprawie art. 13

Bez uszczerbku dla rocznej procedury budżetowej, w ramach ustrukturyzowanego dialogu z Parlamentem Europejskim Komisja ma zamiar przedstawić roczne sprawozdanie na temat wprowadzenia w życie rozporządzenia – zawierające w załączniku podział budżetu od stycznia 2015 r. – oraz program prac właściwej komisji w Parlamencie Europejskim w związku ze sprawozdaniem o ochronie interesów finansowych Wspólnoty.